

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-685

24.6.2025

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Fiskerøkter – løft av kasser – nerveskade – arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a og c.

Forsikrede fikk smerter i høyre arm da han løftet kasser med fisk over en periode på noen timer. Foretaket avsto krav om erstatning med henvisning til at det ikke forelå en arbeidsulykke. Saken reiste spørsmål om hendelsen kunne anses som en arbeidsulykke under det avdempede ulykkesbegrepet, subsidiært om skaden kunne sies å skyldes en skadelig arbeidsprosess. Nemnda bemerket at det forelå ulike beskrivelser av hendelsesforløpet, og la på bakgrunn av den tidsnære dokumentasjonen til grunn at forsikrede over 2-4 timer foretok flere løft av kasser som veide 20-40 kg. Dette kunne ikke anses som en ekstraordinær belastning eller påkjenning som var usedvanlig for det arbeidet forsikrede fra tid til annen kunne settes til å gjøre. Hendelsen kunne derfor ikke omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet. Skaden kunne heller ikke sies å skyldes en skadelig arbeidsprosess. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede har opplyst at han skadet albuenerven (ulnarisnerven) i høyre arm på jobb i juli 2015.

Fastlegen noterte samme dag som hendelsen skjedde, følgende:

S ANAMNESE

Tid frisk man. Fysisk tungt arbete på oppdrettsanlegg. Idag lyftet tung då han følte att ngt skedd i hø arm. Obehag i håndledd og nummenhet i dig 4 og 5. Succesivt under dagen følt att det trækker sig oppover mot armbågens inside. Føles som om fingrarna sovnet. Nedsatt følelse i dessa 2 fingrar. Ikke ngn andra symtomer fra legg/andre arm. Ikke balans/talevansker.

O FUNN

AT gott og helt opåvirket. Kommer gående till usk. Rører hø arm/skulder ua. Nedsatt følelsesans i distale ulnaris utbredningsområde nedom håndleddet. Litt muskulær værk på underarmen og i armvecket.

Normal beveglighet i finger. Ikke nakkeplager. Meget god beveglighet i nakke alle plan. Romberg ua. Ikke facialispares.

A DIAGNOSE

N81 Skade nerve hånd VURDERING

Sannsynlig stræck/press på ulnarisnerven sek till tungt lyft. Mulig muskelbrist med blødning samt press på nerve. Ikke misstanke om central skade. Konservativ beh. Rekontakt om utebliven bedring.

Forsikrede oppsøkte legen på nytt 31.7.15, som noterte at forsikrede hadde forverring av symptomene fra 28.7.15. Han opplevde svakhet, nummenhet og parestesier i 5. og 4. finger. Han ble henvist til ortoped ved sykehuset som ønsket å undersøke ham samme dag. I epikrise/notat etter denne konsultasjonen, fremgår det at forsikrede hadde fått en skade i nervus ulnaris. Om hendelsen er det notert:

Aktuelt:

27 Å r gammel mann, Fysisk tungt arbeid på oppdrettsanlegg. Har fra tidligere hatt nakke skade.

Pasienten løftet noe tung tirsdag, kan ikke huske noe direkte traume. Begynte med nummenhet og prikking i 4 og 5 finger, som senere ble smerte som spredte seg fra fingerene og opp til axilla området.

Symptomene er smerter og parestesier i ulnare del av håndflaten og 4. og 5.finger. Nedsatt evne til fingerspredning. og feilstilling ved knyteneven.

(...)

I inntakstjournal datert 20.8.15 fra nevrologisk avdeling ved sykehuset, er det notert følgende:

Pasienten løfta 28.08.15 ein kasse på omlag 30/40 kg, kassa hang i eit snøre. Nokså kort tid etter starta det med prikkingar i 4. og 5. finger på høgre hand, breidde seg oppover ulnare handflate, langs mediale underarm, og litt proksimalt for albueleddet. Etter kvart kom det til aukande grad av smerter i området. Skilddrar brennande, intense, lynande smerter. Han vart vurdert ved ortopedisk poliklinikk 31. 07. 2015. Det vart konkludert med sannsynleg entrapment av ulnaris i albogenivå. (...) Ny vurdering 10.08. 2015. Det vart gjort røntgen av høgre handledd og hand, og røntgen høgre alboge, utan påvist aktuell patologi. Planlagt ny kontroll om fire veker. Pasienten har i dag teke kontakt med eigen lege pga. aukande smerter. Smerter er lokalisert på finger 4 og 5 høgre hand, og til like proksimalt for handledd. (...)

I skademelding sendt til Nav 20.8.15, utfylt av arbeidsgiver, er hendelsen beskrevet slik:

Arbeidstakar arbeidde med løfting av fisk ut av kar. Korgene med fisk ca 10 kg. Merka ingenting under arbeidet. Etter endt arbeid(lunsj) merka han prikking i ringfinger og lillefinger høgre hand. Dette blei verre utover dag og bredte seg oppover armen. (...)

Sykehuset noterte 21.8.15:

28 år gammel frisk mann innlagt med ulnaris parese på høyre side med debut for cirka 3-4 uker siden. Symptomene oppstod rett etter fysisk arbeid av annen type enn arbeidet pasienten er vant til, det var arbeidet med tunge løft og bruk av begge overekstremiteter. Rett etter dette ble nummen i fjerde og femte finger i høyre hånd, på ulnar side av underarmen, husker også endel smerter i albuen og litt proksimalt fra albueleddet. Etterhvert også motorisk svikt svarende ulnarisnerven.

(...)

Vurdering. Klinisk tydelig ulnarisnevropati i albuenivå. MR av høyre albuen bekrefter en lokal påvirkning av ulnaris nerven i sulcus ulnaris. Oppfattes som mekanisk årsak/skade, ikke idiopatisk (autoimmun/ inflamatorisk) mononevritt. (...)

Forsikrede fikk 22.8.15 utført kirurgi med operativ dekompresjon av nerven ved ortopedisk avdeling.

Nav avslo i vedtak av 27.8.15 å godkjenne hendelsen 28.5.15 som yrkesskade, da den ikke oppfyller kravet til arbeidsulykke etter folketrygdloven § 13-3. Avslaget ble påklaget 14.9.15. I klagen ble hendelsesforløpet ytterligere utdypet:

Arbeidsdagen 28.juli-15

Då eg kom på arbeid viste det seg at 1,2 tonn med fisk hadde døydd i løpet av natta, noko som ikkje har skjedd så lenge eg har vare arbeidstakar i bedrifta, dette skjer aldri til sjeldan og difor ikkje ei dagleg arbeidsoppgåve! (...)

Slik føregjekk arbeidssituasjonen:

23 tusen fisk ligg daud i eit fiskekar (2.5 m høgt og 6 m i diameter), frå golv til kant på karet når meg i skulderhøgde (...) Sjefen står i botn på karet og auser med hov opp i fiskekassane, på ca 30+kg, som eg trekk opp.

Arbeidsoppgåva var svært krevjande, eg lyfter tunge kasser {30+kg med daudfisk} i ein sær sars vanskeleg arbeidsstilling, vekta ut frå av kroppen og over skulderhøgde. Fyrst måtte eg heisa (lyfta opp) kassa 2 meter opp med eit tynt tau, deretter ta tak i kassa, løfta den ut frå kroppen og deretter over kanten (over skulderhøgda), for så å vri meg og tømme lasta opp i kverna. (...)

Det var då 23000 fisk som hadde døydd i laupet av natta, sidan dette skjer då aldri til sjeldan er dette ein ekstraordinær situasjon. Dette var tunge løft i ein vanskeleg arbeidsstilling utanfor normale arbeidsoppgåver. Det skal også seiast eg føreslo andre måtar å utføre dette arbeidet på til arbeidsgivar, men fekk avslag. Etter kvart gjekk me over til å bruka to kasser med mindre fisk i, og eg fant i tillegg ei kasse å stå oppa som gjorde løftet over kanten lettare. Men skaden har allereie skjedd. Arbeidet vart også utført under tidspress då me møtte prøva å redde den levande fisken som var igjen med tanke på fiskevelferd. Me klarte å redde ca 250-300 fiskar.

(...)

Det var lyft av tunge kasser. Det var lyft av uventa høg vekt då min arbeidsgiver var den som hadde oppi dausfisken i kassa og eg som lyfta. Dette var arbeid i vanskelig stilling kor arbeidet utførast under forhold som ligg nær fare/skadegrensa. Den tunge kassa måtte eg fyrst flire opp med tynt tau og så løfta kassa ut frå kroppen for så å løfte den over kanten som er på skulderhøgde, altså dei tunge kassene måtte løftas over skulderhøgde. Deretter måtte jeg vri meg for så å tømme fisken oppi ei kvern. Dette var stor belastning som resulterte til skade.

I skademelding til foretaket 8.10.15, utfylt av arbeidsgiver, er hendelsesforløpet beskrevet slik:

Arbeidet gjekk ut på å hive fisk oppi korg og skadelidte løfte disse korgane ut av karet. I starten brukte ein ei korg som dermed ble forholdsvis tung 20 + kg. Denne måtte løftet over ein kant i skulderhøyde. Dette blei tungt og vi gikk over til å bruke to korgar, med mindre i kvar vekselsvis. Arbeidsoperasjonen vart utført, men i lunsj fikk arbeidstaker problem med tap av følelse i venstre lillefinger og ringefinger. Det viste seg senere å være en nerveskade i nervus ulnaris albogen. Arbeidstaker er nå operert og er starta opptrening av hånd.

I telefonnotat 9.10.15, har forsikrede korrigert opplysningene i klagen og opplyst at arbeidsoppgaven var å heise opp 30 kilo fisk opp 2 meter og kaste det i en korg. Dette var en situasjon som aldri hadde skjedd før. Det var snakk om mange kilo død fisk som måtte kastes og de var under tidspress. I ettertid har han hatt problemer med tap av følelse i høyre lille- og ringfinger.

Foretaket av slo 28.10.15 forsikredes krav under yrkesskadeforsikringen med den begrunnelse at hendelsen ikke var å anse som en arbeidsulykke.

Nav Klageinstans stadfestet 31.3.16 forvaltningens avslag. Klageinstansen så det slik at det ikke var «sannsynliggjort at det foreligger noe avvik fra det normale i ditt arbeid som røkter, der løfting av kasser med fisk inngår som en del av arbeidsoppgavene dine, som kan anses som en arbeidsulykke etter det avdempede arbeidsulykkebegrepet, jf. folketrygdloven § 13-3 annet ledd annet punktum».

Det er om hendelsesforløpet i poliklinisk notat 31.3.16, fra nevrologisk avdeling ved sykehuset, notert følgende:

Pas. jobber på fiskeoppdrettsanlegg. 28. juli (...). Hvis jeg forstod pas. ble det flere timers jobb med å fjerne den døde fisken. Pas. stod ved kanten av et stort kar hvor fisken var. Sjefen lastet en korg med død fisk og pas. stod oppe ved kanten og løftet korgen i tau. Det ble således slik at han løftet 30 kg død fisk tre meter flere ganger. Pas. mistenker at han slo eller trykket hø. albue mot karkanten slik at det ble en skade på nerven. Omtrent 15 min. etter at de hadde avsluttet jobben fikk han dovninger ulnart i hø. hand. Det ble etter hvert også smerter og funksjonsreduksjon i handen. Det ble påvist skade på nervus ulnaris dex. også nevrofysiologisk og MR viste en hevelse i nerven tilsvarende sulcus ulnaris. Det ble gjort en form for dekompresjon (men ikke transposisjon).

(...)

Vurdering:

Pas. har sannsynligvis i slutten av juli -15 hatt en kontusjon av nervus ulnaris dex. I nevrofysiologiske termer axonotmesis. Tilstanden er i heling, men parallelt likevel en del smerter.

Under en fotballtrening 11.1.19 opplevde forsikrede at hans venstre hånd sovnet. Av innkomstjournal 12.1.19 ved nevrologisk avdeling på sykehuset, fremgår det:

Pasienten har spilt fotball dagen før innkost. Kan ikke huske spesiell traume eller slag mot venstre arm. Under fotballtrening merket han at han ble nummen og fikk prikkinger i forsyningsområdet av venstre n. ulnaris. Fikk etter hvert sterke smerter spesielt i venstre håndledd men også i 4. og 5. finger venstre side samt albue og oppover til axilla. I tillegg bemerket han kraftsvikt i venstre hånd.

(...)

Vurdering

Ulnarisparesen venstre side samt betydelige smerteproblem i venstre arm, særlig venstre hånd. Klinisk passer det best med skadenivå i albue. (...) Pasienten har hatt ulnarisparesen høyre side før og angir flere episoder, f.eks. når han spiller fotball der han blir nummen i enten høyre eller venstre hånd. Kan være hele hånd eller bare finger 1.-3- eller 4. og 5. Utredning mtp arvelig trykknervopati?

Forsikrede ble henvist til nevrologisk avdeling ved et annet sykehus for en vurdering av vedvarende smerter i venstre arm/hånd, og av poliklinisk notat 14.1.20 fremgår det blant annet:

(...)

Ut ifra anamnese har pasienten hatt et klart traume (kraftig vedvarende trykk) mot begge albue-regioner sommeren 2015 som utløste ulnaris nevritt på høyre side den gang (han er høyre hendt og brukte nok mest kraft med høyre arm). Han fikk også intermitterende føleforstyrrelser i venstre ulnarisnerven etter dette, men det var altså først under en fotballtrening i januar 2019 at de samme symptomene ble akutt forverret og vedvarte i ulnarisgebetet på venstre side. I begge tilfeller utviklet han raskt sensoriske og motoriske utfall og hadde sterke nevropatiske smerter.

(...)

En kan altså konkludere med at pasienten ikke har holdepunkter for arvelig trykknervopati (HNPP) som kunne forklare hvorfor han er ekstra sårbar for traume/trykk over ulnarisgebetet bilateralt. Han var imidlertid utsatt for betydelig trykk over begge ulnaris nerver i 2015 som umiddelbart ga utvikling av ulnaisutfall på høyre side, men beskjedne intermitterende symptomer videre på venstre side. En kan spekulere at han har vært sårbar for videre ubetydelige traumer mot venstre ulnarisnerve etter dette, og får så en akutt forverring med sensoriske/motoriske utfall og smerter i ulnaris under fotball trening januar 2019. Blodprøvene har utelukket vaskulitt og annen autoimmun bakgrunn. Det er således intet i utredningen som tilsier at han i fremtiden kan forvente lignende utvikling relatert til andre perifere nerver.

(...)

I klagen til FinKN 30.12.24 er hendelsesforløpet beskrevet slik:

Da klager kom på jobb den aktuelle dagen, viste det seg at ca. ett tonn med fisk hadde dødd i løpet av natta. Dette var noe som aldri hadde skjedd siden bedriftens start på 80-tallet. (...). Det var cirka ett tonn med fisk – 26.000 fisk à 40 gram. Det var cirka 250-300 fisker som levde. Klagers sjef var svært stresset siden dette var hans feil.

Klager og sjefen hans fikk da en svært krevende arbeidsoppgave med å løfte svært tunge korgere (kasser) med dødfisk (40 + kg) ut av karet i en dårlig arbeidsstilling.

Sjefen sto i et kar og fylte korgere med dødfisk. Karet hadde en diameter på seks meter. Klager måtte heise (løfte opp) korgen to meter opp med et tynt tau. Deretter måtte klager ta tak i korgen, løfte den ut fra kroppen og deretter over karets kant (over skulderhøyde), for så å vri seg og tømme lasten opp i kverna. Korgen måtte løftes over kanten som er på skulderhøyde, den tunge korgen måtte altså løftes over skulderhøyde. Fra gulv til karkant var det nemlig en meter og 40 cm. Klager måtte få en stor korg på 40 + kg over karkanten. Opp til håndtaket på korgen var det 40 cm. Da var det en arbeidshøyde på 180 cm som var nødvendig for å løfte over en korg på 40 + kg. Ofte måtte klager og sjefen være to om å fa korgen over kanten.

Karene som fisken oppholdt seg i, hadde nylig blitt oppusset (forbedret) og karkanten var en knivsegg (2 mm). Klager måtte støtte begge albue mot denne skarpe kanten (2 mm tynn) mens han altså dro opp korgene etter et tau for så å løfte korgene ut av karet og opp i dødfiskkverna (dødfiskbaljen). Karet skulle tømmes så fort som mulig for å redde de fiskene som fortsatt levde. Dette med tanke på fiskevelferd. Dette arbeidet varte i cirka 3-4 timer under sterkt tidspress.

Forsikrede har fremlagt en figur av arbeidssituasjonen, samt bilder som han har tatt i etterkant for å illustrere forholdene. Partene har også sendt inn flere kommentarer i saken.

Forsikrede har i det vesentligste anført at han ble utsatt for en arbeidsulykke 28.7.15, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a, under det avdempede arbeidsulykkesbegrepet.

Arbeidsoppgaven ble utført på en uvanlig måte under svært ugunstige omstendigheter (arbeidsforhold). At ca. ett tonn med fisk hadde dødd i løpet av natta, var noe som aldri hadde skjedd siden bedriftens start på 80-tallet. Det forhold at ca. ett tonn fisk plutselig hadde dødd grunnet en menneskelig feil og at man så fort som mulig måtte redde de levende fiskene, medførte at forsikrede måtte utføre arbeidsoperasjonen på en uvant og belastende måte.

Forsikrede løftet kasser på 40 kg + over karkanten som er på skulderhøyde. Samlet løft over en kort tidsperiode på et par timer var på ca. ett tonn. Forsikrede befant seg derfor i en vanskelig arbeidsstilling. I tillegg hadde forsikrede ikke kontroll med situasjonen og kassenes tyngde, i og med at det var sjefen hans fylte kassene med fisk.

Det å løfte manuelt ca. ett tonn med fisk i løpet av et par timer må anses å ligge utenfor det som oppfattes arbeidets vanlige rammer i et settefiskanlegg. Hva som inngår i normale arbeidsoppgaver må sees i lys av arbeidsmiljølovens krav til arbeidsmiljøet, jf. arbeidsmiljøloven § 4-1 annet ledd og § 4-4 annet ledd. Arbeidsoppgaven som ble utført ligger ikke innenfor disse kravene.

For å kunne dra opp de tunge kassene, måtte forsikrede i tillegg støtte begge albuene mot karetts skarpe kant (2 mm tynn). Dette avvek også fra de krav til forsvarlig arbeidsmiljø som stilles i loven. Forsikrede mener det er den kvasse karkanten og tunge kassene som har skadet ulnarisnerven (albuenerven). Karkanten var 2 mm tynn. I etterkant har man satt på beskyttelsesrør på kantene.

Arbeidet ble videre gjort under tidspress hvor forsikrede ikke på noen måte hadde kontroll med situasjonen. Forsikrede foreslo alternative måter å utføre arbeidet på, men dette ble avvist av arbeidsgiver.

Subsidiært anføres det at forsikredes skade gir han krav på erstatning etter yfl. § 11 første ledd bokstav c. Forsikrede ble utsatt for en eksponering som lett kunne føre til skade. Han måtte støtte begge albuene på karetts skarpe kant mens han dro kassene med fisk opp. Det er trykket mot den skarpe karkanten, og ikke selve løftingen som står sentral i saken. Det at den skarpe karkanten i etterkant av hendelsen var forbedret med beskyttelsesrør, underbygger at arbeidssituasjonen var farlig («skadelig»). Karkantene hadde også vært oppusset kort tid før hendelsen, og var derfor veldig skarpe. Dette var et spesielt faremoment, som ikke ble oppdaget før hendelsen. Karkanten utgjorde en stor latent skaderisiko.

Forsikrede hadde også lite kontroll på hvor tunge kasser han løftet, da det var arbeidsgiveren som fylte kassene, og han hadde heller ikke kontroll på arbeidstempoet. Situasjonen var sterkt preget av tidspress og det var ikke anledning til å ta pauser. Det er til sammenligning vist til FinKN-2011-262, der det ble poengtert at «forsikrede kunne prøve den enkelte kasses vekt, og kunne sette den ned igjen hvis det ble for tungt eller vanskelig».

Situasjonen kom uventet på forsikrede, som ikke fikk forberedt kroppen på den økte belastningen. Det forelå videre en helt spesiell risikosituasjon, hvor blant annet dyrevelferdshensyn tilsa at man måtte reagere raskt og hadde tid til overveielser. Det er rimelig at arbeidsgiver bærer risikoen for skadefølgen i et slikt tilfelle. Det er arbeidsgivers ansvar for å sørge for at arbeidsforholdene er lagt til rette for at arbeidstaker ikke utsettes for unødvendig belastning og fare.

Foretaket har i det vesentligste anført at hendelsen ikke kan anses som en arbeidsulykke i henhold til yfl. § 11 første ledd bokstav a.

De tidsnære bevisene tilsier at forsikrede foretok flere løft av kasser med fisk som veide ca. 20-40 kg. Videre at arbeidsoperasjonen tok 2-4 timer, men i alle tilfeller var ferdig før lunsj. Det er usikkert hvorvidt forsikrede støttet seg til kanten av karet, da disse opplysningene kom lang tid etter hendelsen. Foretaket kan likevel ikke se at dette endrer arbeidsoperasjonens karakter vesentlig.

Etter foretakets syn foreligger ikke noe plutselig eller uventet ved den aktuelle situasjonen, og det fremstår klart at hendelsen ikke er å anse som en arbeidsulykke i henhold til det markerte ulykkesbegrepet.

Foretaket kan heller ikke se at hendelsen er omfattet av det avdempede ulykkesbegrepet. Løft av kasser på 20-40 kg kan ikke anses som spesielt tungt løft. Vekten av kassen var kjent, og løft av kasser med fisk på et fiskeoppdrettsanlegg må anses å ligge innenfor arbeidsoppgavene til forsikrede som røkter. Dette selv om løft av slike kasser ikke var en del av hans direkte arbeidsoppgaver. Arbeidsoppgaven ble heller ikke utført i en veldig vanskelig arbeidsstilling, da forsikrede hadde plass til å bevege seg og selv kunne regulere hvordan han stod. Han benyttet etter hvert en kasse å stå på, slik at operasjonen gikk lettere. Han hadde derfor handlingsalternativer for operasjonen. Arbeidsoppgaven kan derfor etter foretakets syn ikke anses som en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til vedkommendes arbeid. Foretaket kan heller ikke se at situasjonen var særlig risikofylt eller utenfor forsikredes kontroll.

Videre anfører foretaket at hendelsen ikke er omfattet av yfl. § 11 første ledd bokstav c. Arbeidsoperasjonen må anses å ligge innenfor forsikredes normale arbeidsoppgaver som røkter, selv om den spesifikke situasjon ikke hadde oppstått før. Vekten av kassene var ikke uventet, og foretaket kan heller ikke se at det er sannsynliggjort en spesielt vanskelig arbeidsstilling. Forsikrede hadde flere handlingsalternativer og selv om det er angitt tidspress, så kan ikke det anses som prekært.

Foretaket har også bemerket at Nav ikke har godkjent hendelsen som en yrkesskade. Videre at forsikredes skadeutvikling, med smerter som oppstår lenge etter hendelsen i juli 2015 tilsier at skade/plager har et annet opphav enn en traume/enkeltstående hendelse.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om hendelsen 28.7.15 er å anse som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a eller c.

Nemnda ser først på hvilket faktum som skal legges til grunn, da det foreligger forskjellige beskrivelser av hendelsesforløpet.

Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden. Dette innebærer at det er forsikrede som i tilstrekkelig grad må sannsynliggjøre at skaden skyldes en arbeidsulykke, samt at et gitt faktum fremstår som mest sannsynlig.

I bevisvurderingen legger nemnda størst vekt på tidsnære bevis, herunder særlig notater som ble nedtegnet/skrevet i tid nært til de skader/plager/forhold de beskriver. Dette er i tråd med de retningslinjer Høyesterett har gitt for vurdering av bevis og forklaringer i saker, jf. HR-2018-2344 avsnitt 39 og 40, og Rt-1998-1565, og er dessuten et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling.

Den mest tidsnære dokumentasjonen i saken er journalnotatet fra legen samme dag, dvs. 28.7.15. Det er beskrevet at forsikrede den dagen hadde løftet tungt og følt at det hadde skjedd noe i høyre arm. Det er i dette notatet ikke gitt nærmere detaljer rundt hendelsesforløpet eller vekten ved løftet. I journalnotat noen dager senere, 31.7.15, er det på nytt beskrevet at skaden skjedde etter tungt løft uten nærmere detaljer om vekt eller andre forhold. I skademeldingen til Nav 20.8.15 er kassens vekt angitt å være ca. 10 kg, mens i sykehusets innkomstjournal skrevet samme dag er det beskrevet at forsikrede løftet om lag 30/40 kg. I skademeldingen til foretaket 8.10.15 er kassens vekt angitt å være 20+ kg.

Opplysningene om at forsikrede støttet seg til kanten av karet der fisken var, ble så vidt nemnda kan se først nevnt i poliklinisk notat av 31.3.16 der det fremkommer at forsikrede «slo eller trykket hø. albue mot karkanten slik at det ble en skade på nerven».

Når det gjelder arbeidets varighet, er det i skademeldingen til foretaket beskrevet at arbeidet var ferdig før lunsj og at forsikredes symptomer oppstod etter dette. I klagen er det gitt forskjellige opplysninger om arbeidets varighet, fra 3-4 timer til et par timer.

Nemnda finner at det samlede bevisbildet tilsier at forsikrede over en tidsperiode på 2-4 timer foretok flere løft av kasser med død fisk som veide ca. 20–40 kg. At forsikrede støttet seg til kanten av karet, fremgår ikke av den mest tidsnære dokumentasjonen. Det er i den tidsnære dokumentasjonen kun beskrevet skade som følge av tungt løft, og det er heller ingen nedtegnelser om eventuelle fysiske skader/tegn på armen som skulle tilsi et slikt press mot en skarp kant. I tråd med prinsippene for bevisvurderingen som er gjengitt over, finner ikke nemnda at et slikt faktum er lagt til grunn.

Spørsmålet blir etter dette om et jobboppdrag over 2-4 timer med løft av kasser på ca. 20–40 kg, der forsikrede i etterkant fikk smerter og senere påvist nerveskade kan anses som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a eller c.

I følge yfl. § 11 første ledd bokstav a, skal yrkesskadeforsikringen dekke skade og sykdom forårsaket av en arbeidsulykke (yrkesskade). Begrepet arbeidsulykke skal forstås på samme måte som i ftrl. § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89.

I ftrl. § 13-3 annet ledd defineres dels et markert ulykkesbegrep og dels et avdempet ulykkesbegrep. Det markerte ulykkesbegrepet forutsetter en plutselig eller uventet ytre hending, mens det avdempede ulykkesbegrepet gjelder «en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid». Det kreves likevel ikke en ytre hendig "i tilfeller hvor arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er blitt utsatt for en ekstraordinær belastning eller påkjenning", jf. Rt-2005-1757 avsnitt 51.

Når det gjelder yfl. § 11 første ledd bokstav a, synes partene å være enige om at hendelsen ikke kan anses som en arbeidsulykke etter det markerte ulykkesbegrepet. Spørsmålet er derfor om forsikrede var utsatt for en hendelse som omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet.

Høyesterett har lagt til grunn at det ikke stilles et absolutt krav om noen ytre hendelse når arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner var utsatt for en ekstraordinær påkjenning eller belastning, se blant annet Rt-2009-1626 avsnitt 29. I avsnittet heter det også at det må ha skjedd et avvik fra det normale i vedkommendes arbeid, enten fordi arbeidstakeren har utført arbeidsoppgaver utenfor rammen for arbeidet eller ved at ordinært arbeid er blitt utført på en uvanlig måte.

Vurderingen av om påkjenningen eller belastningen skal anses som usedvanlig tar utgangspunkt i hendelsens art og de konkrete omstendighetene, jf. Rt-2009-1626. Ulykkesmomentet ligger i at forsikrede ikke var forberedt på eller ikke kunne unngå den usedvanlige påkjenningen, jf. Rt-2005-1757, avsnitt 49.

Når det gjelder spørsmål om skade voldt ved løft, er omfattet av det avdempede arbeidsulykkebegrepet, vises det til Rt-2007-882, avsnitt 39, der førstvoterende presiserte at det:

må være tale om løft av spesielt tunge gjenstander, løft av gjenstander med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter

I aktuelle sak hadde forsikrede, som arbeidet som fiskerøkter ved et fiskeanlegg, løftet opp kasser med død fisk på ca. 20–40 kg med tau ut av karet, og dette arbeidet ble gjort over 2-4 timer.

Det avgjørende på bakgrunn av praksis er om løftet av korgene må anses som et løft av en spesielt tung gjenstand, løft av gjenstand med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter.

I nemndspraksis er det lagt til grunn at kasser som veier 30-50 kilo, ikke er tilstrekkelig tunge til å utgjøre en usedvanlig påkjenning eller belastning. I Finansklagenemndas avgjørelse 2018-018 ble det påpekt at kasser på 30-50 kg ikke ble ansett for å være for tungt til at én person kunne løfte dem, og at situasjonen ikke var omfattet av det avdempede ulykkesbegrepet. Tilsvarende ble lagt til grunn i avgjørelse 2018-802.

Forsikrede jobbet som nevnt som røkter ved et fiskeanlegg. Nemnda legger til grunn at hans arbeid også omfattet å jobbe med tunge gjenstander, som f. eks håndtering og løfting av kasser med fisk. Selv om det legges til grunn at omfanget av den aktuelle arbeidsoperasjonen var noe mer omfattende enn vanlig, forstår nemnda det slik at løfting av kasser med fisk likevel er en rutinemessig arbeidsoperasjon på forsikredes arbeidsplass og i hans arbeid som røkter.

I aktuelle sak hadde hver enkelt kasse en vekt på ca. 20-40 kg. På bakgrunn av nemndspraksis, kan ikke nemnda se at korgene hadde en slik tyngde som i seg selv utgjorde en usedvanlig påkjenning eller belastning. Forsikrede var ved utførelsen av arbeidsoppgaven også klar over at arbeidet måtte utføres manuelt med den risiko slike løft innebærer. Det er opplyst at arbeidsoperasjonen underveis ble endret fra en til to korer, hvilket underbygger at det også forelå handlingsalternativer.

Det er beskrevet noe tidspress i forbindelse med arbeidsoppgaven for å redde den fisken som var levende. Videre er det beskrevet at løftene ble utført i en vanskelig stilling som lå nær faregrensen. Slik saken er opplyst, hadde forsikrede likevel plass til å bevege seg og han kunne selv regulere hvordan han stod. Det fremkommer også at forsikrede etter hvert benyttet seg av en kasse å stå på, og dermed å gjøre det lettere å utføre arbeidsoppgaven. Etter en helhetsvurdering kan ikke nemnda se at hendelsen medførte en ekstraordinær belastning eller påkjenning som var usedvanlig for det arbeidet forsikrede fra tid til annen kunne settes til å gjøre.

Etter dette omfattes ikke hendelsen av det avdempede arbeidsulykkeulykkebegrepet etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Spørsmålet blir etter dette om skaden skyldes påvirkning fra skadelige arbeidsprosesser, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Bestemmelsen utvider dekningene etter bokstav a og b til også å omfatte annen skade som skyldes "påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser". Høyesterett har i Rt-2011-368

avsnitt 45 lagt til grunn at bestemmelsen skal fungere som en sikkerhetsventil for tilfeller som ligger nær opp til hva som dekkes etter bokstav a eller b.

I dommens avsnitt 46 drøftes begrepet "arbeidsprosesser" og Høyesterett sier her at også rent "manuelle arbeidsoppgaver vil kunne omfattes" og at det "nok foreligger en "arbeidsprosess" selv om arbeidstakeren har en viss valgmulighet med hensyn til utførelsen, for eksempel fordi det er naturlig å velge en fremgangsmåte fremfor en annen". Men i avsnitt 47 blir det pekt på at uttrykket "skadelige stoffer eller arbeidsprosesser" gir anvisning på en begrensning.

Nemnda har i avgjørelsene 2012-155, 2012-207, 2012-263, 2012-365, 2012-581 og 2015-253, kommet til at tilfellene ikke falt inn under sikkerhetsventilen. I 2012-155 ble dette begrunnet med at forsikrede ikke hadde vært "involvert i noe som etter vanlig språkbruk kan betegnes som en farlig arbeidsprosess". I 2012-263 er det skrevet at det ikke forelå noen "skadelig arbeidsprosess. Selv om arbeidsforholdene tidvis kan være vanskelige, med tunge løft på en gyngende båt, er det ikke beskrevet noen arbeidssituasjon hvor forsikrede var utsatt for noen ekstraordinær risiko, eller arbeidsoperasjoner han ikke selv kontrollerte".

Etter en konkret vurdering kan ikke nemnda se at aktuelle løft kan klassifiseres som en "skadelig arbeidsprosess". Tilfellet faller da ikke inn under yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).